

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLEN

ÄRENDE Begäran om genmäle i ärende Dnr 0038/1/21, brevets datering 20.12.2021.

Ärendet gäller ansökan om besvärstillstånd och besvär över Vasa förvaltningsdomstols beslut 11.5.2021/0068/3 gällande anmälningsärende enligt 115 d § miljöskyddslagen rörande djurstall.

GIVARE AV GENMÄLE / ÄNDRINGSSÖKANDE

Crista Hällfors, Lappträsk

OMBUD OCH PROCESSADRESS

VH Helena Ålgars
rättegångsbiträde med tillstånd, tillstånd nr. 13/204
Jordägarnas Värderingscentral Ab
Norrskensvägen 8 A, 5. vån.
02100 Esbo
Tfn. 020 7411 050
Mobiltfn. 0500 665 655
E-post helena.algars@arviointikeskus.fi

GENMÄLE

Lovisa stad har i sitt bemötande till besvären kommenterat reglerna om bästa tillgängliga teknik (MSL 8 och 53 §) samt möjligheterna till ändring av i kraft varande miljötillstånd.

Bästa tillgängliga teknik

I bemötandet framhålls att miljöskyddslagens (MSL) 53 § inte kan tillämpas i ett allmänt anmälningförfarande enligt MSL 10 a §, och att den s.k. djurstallförordningen (138/2019) samt tabell 1 i förordningen representerar bästa tillgängliga teknik i ett anmälningförfarande.

Hällfors hade hos regionförvaltningsverket ansökt om ändring av tillståndsvillkoret för sitt miljötillstånd så, att kravet på fasta tak på svämgödselbehållarna ändras så, att ytskiktet av nötsvämmet istället kan täckas med flytande täckning, kompletterat med polystyrenkross eller nollfiber, för att minimera ammoniakutsläpp och lukt. Regionförvaltningsverket ansåg att verket inte var behörigt att behandla ansökan och överförde ärendet med stöd i förvaltningslagens 21 § till miljövårdsmyndigheten i Lappträsk kommun (bilaga 1). Kommunens miljövårdssekreterare behandlade därefter ärendet som ett anmälningförfarande enligt MSL 10 a kapitel, och godkände inte den av Hällfors ansökta ändringen. Vasa förvaltningsdomstol förkastade Hällfors besvär.

Hällfors framhåller, att statsrådets förordning 138/2019 inte kan eliminera tillämpningen av MSL 53 § och andra bestämmelser på lagnivå i ett anmälningförfarande. En förordning av statsrådet kan överhuvudtaget inte medföra, att bestämmelser på lagnivå bortses i beslutsfattandet. Därför borde Hällfors anmälan ha granskats även med utgångspunkt i MSL 53 § och andra bestämmelser i miljöskyddslagen.

Hällfors hänvisar även till NTM-centralens ställningstagande 25.9.2019, där man hänvisar till och statsrådets förordning 138/2019 bilaga 1 och konstaterar att flytande täcke, täcke av tältkaraktär, tak och väggar jämföras som lösningar för förebyggande av luktolägenheter (bilaga 2). Hällfors hänvisar även till bifogade e-postmeddelande 08/06/2019 av överinspektör Reetta Pentikäinen vid Södra Finlands regionförvaltningsverk, där Pentikäinen kommer till samma slutsats som NTM-centralen (bilaga 3). Med beaktande av dessa ställningstaganden kan man konstatera, att den ändring i sina tillståndsvillkor, som Hällfors yrkat på, inte leder till ökade ammoniakutsläpp och luktolägenheter jämfört med de tillståndsvillkor hon ålagts i miljötillståndet. En lösning med fasta tak som finns i

miljö tillståndet, jämföras i djurstallsförordningen 138/2029 med den lösning som Hällfors nu ansökt om godkännande för, dvs. flytande täcke. Flytande täcke innebär uttryckligen skorpbildning, kompletterat med polystyrenkross eller nollfiber.

NTM-centralen konstaterade också i sitt ställningstagande 25.9.2019, att Hällfors ladugård och nya svämgödselbassäng kan tas i bruk tillfälligt, före förvaltningsdomstolens beslut. Så skedde också 3.12.2019. Efter ibruktage har ingen klagat över lukt- eller andra olägenheter och bassängen har tömts totalt tre gånger till dags dato. Det är endast vid tömning av bassängen, då skorpan söndras, som tillfällig luktolägenhet uppstår, eftersom bassängen fylls på underifrån. Ett krav på tak medför också, att svämgödselns spridningsprocess blir långsammare, då hanteringen av ett tak är mera tidskrävande än en lösning med flytande täcke. En lösning med tak skulle därför i själva verket förlänga den tid under vilken luktolägenhet förekommer.

Förvaltningsdomstolen har bla. ansett, att då man beaktar motiveringarna i anmälan samt att det inte framställts någon funktionell ändring i anmälan i djurstallens verksamhet, har Hällfors i sin anmälan inte framställt sådana omständigheter som kan tas i beaktande vid beslutsfattande enligt 115 d § miljöskyddslagen. Denna slutsats är felaktig, då de omständigheter som Hällfors framställt är sådana att de kan och bör tas i beaktande vid beslutsfattande enligt MSL 115 d §.

Många verksamhetsidkare har behov av att ändra tillståndsvillkoren för sin verksamhet på olika grunder, även efter att deras tillstånd vunnit laga kraft. MSL 89 § föreskriver, att verksamhetsidkaren får ansöka om ändring av ett miljö tillstånd. Hällfors och andra verksamhetsidkares rättskydd får inte äventyras av att MSL ändrats så att många verksamheter, som tidigare beviljats miljö tillstånd, numera behandlas inom ett anmälningsförfarande.

Ändring av i kraft varande miljö tillstånd

I bemötandet jämföras Hällfors anmälan med ett besvär förfarande, vilket det inte är fråga om. Enligt MSL 89 § får verksamhetsutövaren ansöka om ändring av ett miljö tillstånd. Enligt MSL 115 a §, som reglerar anmälningsplikt och behörig myndighet i ett allmänt anmälningsförfarande, ska

anmälan göras om ändringar enligt MSL 89 § under vissa förutsättningar. Det är uttryckligen det, som Hällfors gjort i detta ärende.

AVSLUTNING OCH KRAV PÅ RÄTTEGÅNGSKOSTNADER

Hällfors anmälan borde inte ha avslagits, utan behandlats med beaktande av de aspekter som anförts ovan och i tidigare skeden av ärendet. Den ändring i tillståndsvillkoren, som Hällfors anmälde om, borde ha godkänts. Efter ibruktagandet av ladugården och den nya svämgödselbassängen 3.12.2019 visar de praktiska erfarenheterna att den ansökta ändringen inte medför negativa miljöverkningar, snarast tvärtom.

Många verksamhetsidkare berörs av de förändringar som ändringen av miljöskyddslagen (19.12.2018/1166) och införandet av anmälningsförfarande medförde. Rättsläget för dessa verksamhetsidkare är oklart, vilket också talar för att besvärstillstånd beviljas.

Besvärstillstånd bör beviljas och besvären godkännas.

Hällfors yrkar även, att Lovisa stad åläggs ersätta hennes rättegångskostnader i detta ärende enligt faktura som inlämnas senare, då det är oskäligt att hon själv ska stå för dessa kostnader.

Esbo den 14 januari 2022

CRISTA HÄLLFORS

Uppsatt av:

Helena Ålgars, VH
Helsingfors

Bilagor:

1. Beslut regionförvaltningsverket 23.4.2019, tema: Hällfors ärende har överförts till kommunens miljöförvaltningsmyndighet
2. NTM-centralens ställningstagande 25.9.2019, tema: den ansökta ändringen av tillståndsvillkoren leder inte till ökad miljöpåverkan
3. E-postmeddelande överinspektör Reetta Pentikäinen 08/06/2019, tema: den ansökta ändringen av tillståndsvillkoren leder inte till ökad miljöpåverkan